

TEMPS ERA TEMPS

La confraria de la Cinta

L'any 2017 serà any jubilar marí per als fidels de la Diòcesi de Tortosa. Així ho ha decidit el papa Francesc amb motiu del 400 aniversari de la fundació de la confraria de la Cinta. Aquesta consideració és de gran importància per als que hi creuen, ja que, si compleixen determinades condicions, tindran indulgència i seran eximits de les penes del purgatori i, en morir, aniran directament al cel.

Josep Bayarri Raga

Com tots els anys, des de fa més de mig segle, el diumenge festa de la Verge de la Cinta, vaig anar a la missa major. La catedral estava plena, no sé quantificar-ne el nombre, però, en qualsevol cas, molta gent. Possiblement que alguns, com jo mateix, és l'única vegada de l'any que, tret de casaments, funerals, batejos i altres compromisos socials, van a missa. Quan el bisbe Enrique Benavent va anunciar la concessió papal del jubileu, els assistents van rompre en aplaudiments. Evidentment, no tots pertanyien a la confraria, recentment democratitzada, quan fins fa trenta anys era un reducte selectiu del nacional catolicisme de classe (només cal veure el llistat dels confreres majors -les dones eren aleshores excloses- fins als anys vuitanta). Potser sí que subsisteix un sentiment de devoció. Per als creients, aquests fets són expressió de

religiositat popular. La majoria d'habitants de les contrades es manifesten catòlics. La situació canvia quan es vol aprofundir i distingir el nivell adhesió a la institució. Bona part d'ells, tot i dir-se creients, no són practicants; és a dir, no compleixen les normes que exigeix l'Església als fidels, per tant la seva fidelitat és prou dubtosa. L'explicació rau en el fet que el concepte de cristianitzat no és exclusivament una qüestió religiosa. Al marge de la institució, la societat té les arrels en la cultura judeocristiana, que la defineix i la conforma. La cultura europea s'ha anat construint al llarg dels segles i s'ha consolidat com al veritable substrat social, però, des de principi del segle xx, ha anat avançant cap a un laïcisme, al principi confrontat però avui no bel·ligerant en la relació amb l'Església. Queden ja lluny els anys de la postguerra civil espanyola, quan el poder de l'Església era tan gran que deixar-se veure a la missa

Més enllà de les conviccions religioses la identificació amb la Verge de la Cinta és un patrimoni col·lectiu compartit per bona part dels tortosins.

major dels diumenges i el certificat de bona conducta del rector eren necessaris per poder treballar i menjar.

Avui són molts els tortosins que se senten identificats amb la Mare de Déu de la Cinta, i fins i tot es casaran per l'Església perquè és més cerimoniós, deixaran que els fills facin la primera comunió i no diran que no perquè un capellà el resi un respost, però no consideraran l'Església com a quelcom que impregni la seva vida quotidiana. La jerarquia catòlica, que es

queixa pel que anomena creixent secularització del país, accepta el joc de continuar presidint moments transcendents en la vida de les persones com el naixement, l'entrada a l'adolescència, el casament o la mort. Es podria dir que una societat que accepta tot això té una actitud negativa o agressiva respecte a la confessionalitat? Penso que no. El laïcisme no té perquè ser negatiu.

Laïcitat positiva suposa acceptar el bagatge aportat per l'Església en la cre-

ació de la societat actual; i no només des de la vessant cultural, sinó, especialment, en la construcció d'una jerarquia de valors que a més de religiosos han esdevingut socials i són el nucli vertebrador de l'actual convivència. La controvèrsia entre fe i raó ja no es planteja, com al final del xix, en clau de confrontació. Avui són posicions convergents per mantenir un model de civilització que trontolla en un món convuls i conflictiu. Mentre el relativisme de la intel·lectualitat marxista dels seixanta, educada als jesuïtes i altres col·legis religiosos, comença a envernisar-se d'un nou possibilisme liberal.

En definitiva, els valors burgesos nascuts de les foguerades del 1789 i que, al cap dels segles, de les revolucions i de les doctrines posthegelianes han acabat per imprimint caràcter a uns i a altres. Tant de bo que es parli de la laïcitat i del catolicisme tolerants. Tot el que sigui tolerat és positiu i permet avançar. La raó pot lligar amb la fe; amb el dogma fonamentalista és més difícil.

Benvingut sigui el jubileu marí per als creients i també per als agnòstics, que no farà cap mal una visita i uns minuts de reflexió a la capella de la Verge. ■